

Aan Provinciale Staten

Datum : 13 april 2022
Documentnr. : 2022-034284
dossiernummer : K17619
Behandeld door : S. Zorgman-Schippers
Telefoonnr. : (050) 316 7813
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Voortgang programma economie en arbeidsmarkt 2020-2023
'Groningen@Work'

Geachte dames en heren,

1. Samenvatting

U ontvangt deze brief, om u te informeren over de voortgang van Groningen@Work, het programma Economie en Arbeidsmarkt 2020-2023.

Er is een groot aantal initiatieven en projecten in voorbereiding en uitvoering vanuit het programma economie en arbeidsmarkt 2020-2023 'Groningen@Work' (hierna: G@W). G@W is een speerpuntenprogramma waarmee we focus aanbrengen in de strategie en inspanningen op het vlak van arbeidsmarkt, digitalisering en innovatie. Naast dit programma faciliteren we ook op een breder spectrum trajecten binnen sectoren zoals LifeScience, maakindustrie, dienstverlening.

Met dit programma en de initiatieven die we daarmee initiëren, ondersteunen en stimuleren, leveren we een bijdrage in het bereiken van ons streefbeeld dat in 2030 de economie van Groningen toekomstbestendig is: een economische structuur waarin onze bedrijven concurrerend zijn omdat ze duurzaam, digitaal en innovatief zijn. De arbeidsparticipatie is dan toegenomen, en de structurele werkloosheid is verder teruggedrongen. Iedere Groninger die wil werken kan werken en is daar goed in toegerust. Werknemers zijn en blijven goed opgeleid, passend bij de eisen die aan hen worden gesteld op de arbeidsmarkt.

We zetten in op het behouden en stimuleren van banen in het midden- en kleinbedrijf (hierna: MKB): de motor van onze provinciale economie. Dat doen we door onze inzet te focussen op digitalisering en verduurzaming. Ook zetten we in op een wendbare arbeidsmarkt. Digitalisering en verduurzaming zijn belangrijk voor de toekomstbestendigheid van het MKB en daarmee voor de werkgelegenheid. Het ontwikkelen en toepassen van kennis over digitalisering en vergroening zijn noodzakelijk om de concurrentiepositie van het MKB te versterken. Samenwerking met bedrijven, kennisinstellingen en andere overheden is daarbij essentieel.

Met de programmalijn *Een toekomstbestendig MKB door digitalisering en verduurzaming* zetten we in op verdere digitalisering en verduurzaming van ons bedrijfsleven.

Met de programma lijn *Wendbare arbeidsmarkt* zetten we in op het ontwikkelen van een goed gekwalificeerde beroepsbevolking die adaptief en ontwikkelend is.

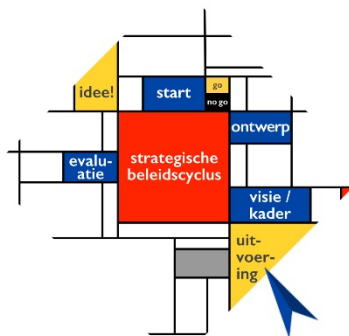
Bij het vaststellen van de Kadernota in december 2019 kon niemand vermoeden dat kort daarna de COVID19-pandemie zich razendsnel zou ontploffen en vele onzekerheden met zich mee zou brengen. Langzamerhand lijken de contouren zichtbaar te worden of en hoe de economie en arbeidsmarkt van provincie beïnvloed is door de pandemie. Het beeld tekent zich af dat de provincie Groningen zich zeer goed weerbaar heeft getoond. Echter, het is nog te vroeg hier definitieve conclusies aan te verbinden aangezien de pandemie nog voortduurt en er pas zeer recentelijk begonnen is met afbouw en wijzigen ondersteuningsmaatregelen vanuit de overheid aan het bedrijfsleven.

In deze brief schetsen we de voortgang met indien mogelijk al concrete resultaten, en geven we voorbeelden wat we binnen de drie programmalijnen in gang hebben gezet. De brief sluit af met een vooruitblik op het proces inzake de voorbereidingen op de actualisatie van het programma.

2. Eerdere behandeling in PS

Eind 2019 hebben uw Staten de Kadernota Economie en Arbeidsmarkt 2020-2023 (Groningen@work) vastgesteld.

3. Rol en bevoegdheden

In november 2020 heeft Gedeputeerde Staten het Uitvoeringsprogramma Groningen@work 2020-2023 vastgesteld en u deze doen toekomen. Graag geven wij u een tussenstand van de voortgang van het programma. Dit onderwerp valt onder het Programma Economie, thema/programmalijn Economie en werkgelegenheid; de middelen zijn opgenomen in de Begroting 2020-2023.

4. Vervolg

n.v.t.

5. Extern betrokkenen

Er is geen sprake van formele inspraakprocedure of interactieve beleidsvorming.

6. Nadere toelichting

Het uitbreken van de coronapandemie in Nederland in het voorjaar van 2020 en de daaropvolgende overheidsmaatregelen, hadden aanvankelijk grote invloed op de economie en de arbeidsmarkt. De economie kromp in het begin van de pandemie fors, maar herstelde zich in de loop van 2020. In het 2^e kwartaal van 2021 was de economie weer op of, in sommige sectoren, zelfs boven het niveau van voor de coronacrisis. Ervan uitgaande dat de coronapandemie grotendeels onder controle is en er geen nieuwe disruptieve maatregelen volgen, bedraagt de verwachte economische groei in Nederland uit te komen op 4% voor 2021, gevolgd door 3,5% groei in 2022 (bron: Meerjarige Economische Verkenning 2022, Centraal Plan Bureau). Daarmee neemt Nederland de leiding in Europa en wordt het niveau van voor de coronapandemie alweer bereikt.

Op de arbeidsmarkt waren de effecten uiteindelijk niet zo groot:

- de werkgelegenheid daalde maar weinig
- de werkloosheid steeg niet (fors)
- het aantal uitkeringen bleef laag

Tussen bedrijven, beroepen en sectoren zijn verschillen in de mate waarin zij getroffen zijn wat werkgelegenheid betreft. Steunmaatregelen hebben tijdens de coronacrisis voor een overbrugging van de werkgelegenheid gezorgd. Daarnaast zorgt de werkgelegenheidsstructuur in Groningen (meer collectieve

sectoren versus marktsectoren) voor relatief minder impact van corona op de arbeidsmarkt in Groningen. Onzekere factor is het wegvallen van de steunpakketten en de impact daarvan.

De economische groei werkt ook door op de arbeidsmarkt van Groningen. Dit is terug te zien in:

- Het aantal openstaande vacatures. Met ruim 10.500 openstaande vacatures eind 2e kwartaal 2021 is het aantal vacatures toegenomen tot boven het niveau van voor de coronacrisis.
- Het aantal werknemersbanen. De verwachting is dat in de periode 2020-2022 het aantal werknemersbanen in de regio met 2.800 toeneemt. Dit is een groei van 0,9%. Bij uitzendbureaus en in zorg & welzijn komen er de meeste banen bij, terwijl in sectoren als financiële diensten en cultuur, sport en overige diensten nog banen verdwenen.

Begin 2020 was de arbeidsmarkt in Groningen 'gemiddeld': de vraag naar en het aanbod van arbeidskrachten waren op totaalniveau redelijk met elkaar in evenwicht.

De toename van het aantal openstaande vacatures zorgde ervoor dat in het 2e kwartaal van 2021 sprake was van krapte in nagenoeg alle beroepsklassen, met uitzondering van creatieve en taalkundige beroepen (hiervoor is de arbeidsmarkt erg klein, met zeer weinig vacatures en weinig mensen ontvangen een werkloosheidsuitkering).

Beroepsklassen met een krappe arbeidsmarkt zijn onder andere:

- ICT (Informatie- en Communicatie Technologie) beroepen
- technische beroepen
- zorg & welzijn beroepen
- transport & logistieke beroepen

Door de vergrijzing en ontgroening in Groningen wordt verwacht dat deze krapte de komende jaren een structureel probleem blijft. Een grote uitdaging ligt hierbij op het vlak van vervangingsvraag. Ongeveer 10% van de beroepsbevolking (37.000 werknemers) is 60+ en zal de komende jaren als gevolg van pensionering de arbeidsmarkt verlaten. Daar staat tegenover dat er steeds minder jongeren (ontgroening) beschikbaar zijn om de economische groei en de vervangingsvraag op te vangen. Sectorspecifieke ontwikkelingen, zoals de energietransitie, kunnen bovendien leiden tot een verdere toename van krapte.

Voor werkgevers betekent die krapte dat het lastig is om geschikt personeel te vinden. Daar staat tegenover dat een krappe arbeidsmarkt kansen biedt voor werkzoekenden. Inzet op om- en bijscholing is daarbij cruciaal. Dat is waar we binnen de programmalijn Wendbare arbeidsmarkt verder op in zullen zetten.

De snel stijgende energieprijzen hebben ook impact op onze economie. Groningen kent een relatief grote industriële sector die daar direct de gevolgen van voelt. Hoe dit zich verder zal ontwikkelen moet nog blijken, maar verschillende bedrijven hebben reeds hun productie en processen hierop moeten aanpassen of zelfs stilgelegd. Dit legt extra druk op een sector die een grote opgave heeft en forse investeringen moet doen in de transitie van fossiele naar hernieuwbare brand- en grondstoffen.

Ook zien we ons op dit moment net geconfronteerd met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de wereldwijde sancties tegen Rusland en degenen die hun daarin steunen. Het is te vroeg om een indicatie te geven wat daar de impact van is zowel op de Nederlandse economie als specifiek voor die van Groningen. Maar het is te verwachten dat dit een versterkend effect zal hebben op de energie- en brandstofprijzen en in de business van het bedrijfsleven daar waar sprake is van zakelijke relaties en transacties met Rusland en degenen die hun steunen.

Hierna volgt per programmalijn inzicht in de activiteiten die hebben plaatsgevonden in de voorgaande periode.

Programmalijn 1: Een toekomstbestendig MKB door digitalisering en verduurzaming

De belangrijke sectoren waarin het Groninger MKB actief is, zijn de procesindustrie, energie, ICT, scheepsbouw, gezondheid/life sciences en maakindustrie. Deze sectoren zijn in sterke mate bepalend voor het verdienvermogen van de Groninger economie. Via deze programmalijn stimuleren en faciliteren we onze bedrijven bij digitalisering én verduurzaming. Dit doen we om zowel werkgelegenheid te behouden als innovatie te stimuleren. De opgave voor deze sectoren is om de relevante trends van digitalisering en verduurzaming te identificeren en daarin mee te gaan.

We ondersteunen een groot aantal initiatieven die de toonaangevende positie van de provincie op het gebied van digitalisering uitbouwen, de concurrentiepositie van de maakindustrie versterken, onze (chemische)

bedrijven verduurzamen en innovatieve technologiebedrijven stimuleren. Hiervoor stellen wij al dan niet in Noordelijk verband financiering ter beschikking.

Dit gebeurt in de regel in de vorm van een subsidie (o.a. NPG (Nationaal Programma Groningen) en het door SNN (Samenwerking Noord-Nederland) uitgevoerde EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling), of een lening. Bedrijven, kennis en onderwijsinstellingen en andere partijen maken gebruik van deze financiering voor hun projecten. Wij geven u voorbeelden van projecten die nu in uitvoering zijn. Waar mogelijk zijn effecten aangegeven. Voor veel initiatieven geldt echter dat effecten pas over een aantal jaren zichtbaar zullen zijn.

Digitalisering

De **Smart Industry Hub** is gefinancierd met EFRO- en provinciale middelen. De steeds verregaande digitalisering van apparaten, productiemiddelen en organisaties biedt namelijk veel kansen, ook voor onze industrie. Verschillende noordelijke organisaties hebben hun handen ineengeslagen om via de Smart Industry Hub de noordelijke maak- en procesindustrie te inspireren, te ondersteunen maar ook slimmer te maken.

Als provincie hebben wij ook het **Groningen Digitale Business Centre (GDBC)** mede financieel ondersteund naast EFRO-middelen. Het GDBC is een kenniscentrum o.a. opgericht door de faculteit Economie en Bedrijfskunde, het Bernoulli Instituut voor Wiskunde, Informatica en Kunstmatige Intelligentie (BI), en de Noordelijke Online Ondernemers (NOO). De vraag naar kennis over digitaal ondernemen en data-analyse en naar academisch opgeleide experts binnen de digitale sector groeit. Dit speelt zowel bij het MKB, non-profit organisaties, overheid, kennisinstellingen als commerciële organisaties. Het GDBC speelt hierop in door wetenschap en praktijk te bundelen. Dit door medewerkers en studenten van de Rijksuniversiteit Groningen in contact te brengen met onze noordelijke bedrijven en organisaties. Studenten voeren onderzoek uit, doen internships en participeren in learning communities en consultancy-opdrachten. De afgelopen periode hebben 140 studenten 20 onderzoeken uitgevoerd, 270 consultancy opdrachten uitgevoerd bij 86 bedrijven.

In januari 2019 is IT Academy Noord-Nederland gestart met het omscholingstraject **Make IT Work**. De IT Academy is onderdeel van Hanzehogeschool Groningen en zet zich in voor een hoogwaardige, gezonde en evenwichtige ICT-arbeidsmarkt in het Noorden door middel van onderwijs, onderzoek en verbinden. Make IT Work maakt het voor hoogopgeleiden zonder specifieke Informatie Technologie (IT)-achtergrond mogelijk zich te laten omscholen naar een veelgevraagde IT-functie op hbo-niveau en direct in een baan van start te gaan. Op deze manier wordt het tekort aan ICT'ers aangepakt en wordt ingespeeld op de mismatch op de huidige ICT-arbeidsmarkt. Sinds de start van het project in 2019 zijn 66 kandidaten omgeschoold naar een baan in de IT. Ongeveer 33% van de deelnemers aan Make IT Work is vrouw. Dit is voor de ICT-sector een erg hoog percentage en draagt bij aan de diversiteit in de Noordelijke ICT sector. Als provincie hebben wij Make IT Work medegefinancierd.

Sinds 2017 werken we, samen met de Gemeente Groningen, aan het versterken van ons startup en scale-up ecosysteem via **Founded in Groningen**. Founded in Groningen richt zich daarbij op drie pijlers: kapitaal, talent en markttoegang. Als het gaat om kapitaal onderzoeken we bijvoorbeeld de mogelijkheden voor een investerings- en aanjaagfonds voor innovatieve vroege fase startups gelieerd aan kennisinstellingen. Ook doen we onderzoek naar het investeringsecosysteem. Dit programma koppelt startups aan investeerders. Binnen de pijler talent hebben we, samen met Founded in Fryslân en Novel-T (gelijksoortig initiatief in Twente), een succesvolle aanvraag gedaan voor het *Startup Visa*-programma. Daarmee kunnen we succesvolle ondernemers van buiten de Europese Unie aantrekken, een visum aanbieden en zorgen voor een zachte landing. Binnen de pijler markt wordt onder andere gewerkt aan het *Startup in Residence*-programma, waarbij we startups uitnodigen om innovatieve oplossingen te bedenken voor onze (provinciale) uitdagingen. Op die manier helpen startups ons, maar kunnen wij ook functioneren als waardevolle *launching customer*.

Verduurzaming en vergroening (proces)industrie

Vanuit de provincie hebben we initiatief genomen tot de oprichting van **Chemport Europe**, samenwerking van de energieclusters Eemsdelta, Emmen en het kenniscluster Zernike met als doel branding, acquisitie en business development van groene en circulaire procesindustrie. Dankzij Chemport Europe is Groningen beter in beeld gekomen als vestigingslocatie van groene en circulaire industrie. Chemport heeft ervoor gezorgd dat de regio deelneemt aan verschillende aanvragen voor het Nationaal Groeifonds.

De samenwerking binnen Chemport is succesvol. Samen met de partners bekijken we daarom hoe we de activiteiten van Chemport Europe kunnen opschalen en verder professionaliseren. Onderdeel van de plannen is

de integratie van het icoonproject **Het Schone Noorden** in Chemport, zodat de propositie van Noord-Nederland op het gebied van circulaire kunststoffen verder wordt versterkt. De aanpak vanuit Chemport Europe heeft onder andere geleid tot de oprichting van een nieuwe bedrijfsketen gericht op de recycling van offshore windturbines. Verder is recent het **Chemport Innovation Centre** van start gegaan. Flankerend ondersteunen we met de Subsidieregeling Demonstraties in Chemport Europe industriële bedrijven bij het ontwikkelen van nieuwe groene chemie en opschalen naar pre-productie-schaal.

In combinatie met een goed financieringsklimaat en de beschikbaarheid van een door het NPG gefinancierde investeringsregeling van de provincie Groningen dragen we verder bij aan een sterk vestigingsklimaat. Verschillende groene en circulaire industriebedrijven kiezen voor de Eemsdelta als vestigingslocatie. Dergelijke projecten zorgen voor de creatie van honderden nieuwe arbeidsplaatsen en leggen het fundament voor toekomstbestendige industrieclusters. Verschillende van deze investeringen hebben cross-sectorale impact en leiden indirect tot een versterking van het verdienvermogen in de landbouwsector.

Met partijen uit de maritieme sector hebben we de **Green Maritime Board** opgezet, gericht op het realiseren van een zero emission scheepvaartsector. Plannen om de duurzame scheepsbouwsector een stevige impuls te geven zijn in ontwikkeling.

We zetten ook stappen op het gebied van randvoorwaardelijke infrastructuur op het gebied van energie en industriewater. Deze voorzieningen komen daarmee versneld tot stand.

Ten slotte zijn met de update van het **Investeringsplan Waterstof Noord-Nederland** ook stappen gezet op het gebied van groene waterstof. Provincie Groningen is nauw betrokken bij het opzetten van HyNorth, dat als missie heeft de realisatie van deze projecten te coördineren.

Programmalijn 2: Wendbare arbeidsmarkt

De afgelopen periode kenmerkt zich hoofdzakelijk en ondanks de coronacrisis, door gunstige economische ontwikkelingen. De werkgelegenheid is flink gestegen en de werkloosheid is gedaald naar 3.8% (2021). In nagenoeg alle beroepsklassen is sprake van krapte.

Met name in de sectoren ICT, techniek, bouw en zorg is een flinke groei in het aantal banen. Keerzijde van deze economische groei is dat werkgevers in deze sectoren steeds meer moeite hebben om hun vacatures te vervullen. Ook leiden vergrijzing en ontgroening van de bevolking tot een toenemend gebruik van de zorg en stagnatie van de potentiële beroepsbevolking. We worden steeds ouder, maar de aanwas van jongeren loopt terug. Het werk moet worden gedaan met minder mensen. Vergrijzing leidt bovendien tot een aanzienlijke vervangingsvraag. In Groningen gaat het om zo'n 22.000 werknemers (3.700 per jaar) die de komende periode vervangen moeten worden.

Om voldoende mensen beschikbaar te houden en te krijgen voor de arbeidsmarkt zetten we in op een goed gekwalificeerde beroepsbevolking die aansluit op de veranderende vraag.. Dit doen we via drie actielijnen: Leven lang ontwikkelen, aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt en vergroten kansen voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

De afgelopen periode zijn veel projecten in gang gezet (daarin is gebruik gemaakt van aanvullende middelen binnen het NPG en Coronafonds) Hieronder enkele voorbeelden van deze trajecten.

Scholing, leven lang ontwikkelen

Scholingsalliantie Noord: Binnen de drie noordelijke provincies werken we met diverse partijen aan het thema Leven Lang Ontwikkelen, verenigd in de Scholingsalliantie Noord. De alliantie is een samenwerkingsverband tussen o.a. werkgevers, werknemers, overheden, O&O fondsen en brancheorganisaties. Gezamenlijk richten we ons op het versterken van de leercultuur binnen bedrijven en de leercultuur van werknemers, werkzoekenden en werkgevers. Dit door, in eerste instantie, het toegankelijk maken van scholing en ontwikkelingsmogelijkheden en mensen in staat te stellen om zelf de regie over de loopbaan te nemen. Dat laatste is één van de componenten die nodig is om tot de gewenste cultuuromslag te komen. Mensen moeten in staat worden gesteld zich te blijven ontwikkelen, met een bijbehorend leer-en-ontwikkelingsbudget. Informatie over scholingsmogelijkheden is bijvoorbeeld nu nog vaak onoverzichtelijk en/of ontoegankelijk. Hier springt de

Scholingsalliantie Noord op in. De recent gelanceerde site (www.scholingsalliantie.nl) vormt een platform waar zoveel mogelijk scholingsmogelijkheden zichtbaar zijn gemaakt.

Een tweede fase is de dynamiek tussen en binnen de sectoren op gang te brengen. In Noord- Nederland hebben we te maken met demografische ontwikkelingen (krimp/ ontgroening) waardoor de aanwas van beroepspotentieel steeds minder zal worden, daarnaast zorgen technologische ontwikkelingen en digitalisering voor andere eisen aan werknemers. Via de Alliantie willen we een brug slaan tussen sectoren met een overschot aan personeel, naar sectoren met een tekort, door scholing van de ene sector naar de andere sector mogelijk te maken. Door samen te werken en eventuele budgetten naast elkaar te zetten. Hier kijken we ook nadrukkelijk naar de mogelijkheden vanuit het Europese Just Transition Fund dat naar verwachting in het 4^e kwartaal van 2022 de eerste openstellingen zal hebben.

Binnen het **NPG-thema Leren en Werken** zijn in februari 2021 een zestal projecten goedgekeurd:

- **Scholingsalliantie Noord**, hierboven uitgebreid toegelicht;
- **Tijd voor Toekomst** richt zich op het ontwikkelen van een verrijkte schooldag, waar extra lestijd wordt geboden met inzet op talentontwikkeling, welzijn, gezondheid en verminderen van achterstanden. In de periode 2021-2023 wordt gestart op 11 scholen in de gemeenten Midden-Groningen, Oldambt en Groningen. Parallel hieraan wordt gebouwd aan een structuur op om kennis te delen, te monitoren en deze aanpak verder op te schalen lokaal en provinciaal.
- Het project **Kansrijke Groningers** richt zich op het leveren en implementeren van een leerlijn ter stimulering van de digitale geletterdheid van leerlingen gericht op het primair en voortgezet onderwijs. Er zijn inmiddels 104 scholen die deelnemen aan het ICT-project en 8700 leerlingen.
- Met het project **Kansrijk Opleiden** wordt scholing op basisvaardigheden georganiseerd, gericht op laagopgeleiden waarbij 'kansberoepen' en potentiële werknemers die (nog) niet aan de gestelde eisen voldoen verbonden worden.
- In het project **Talent in de Regio** onderzoeken gemeenten, kennisinstellingen, werkgevers- en werknemersorganisatie samen hoe de arbeidsmarkt zich ontwikkelt en welke maatregelen helpen om klappen op te vangen als het tegenzit om hier eventueel op in te spelen.
- Het **Verbindingsfonds** is een stimuleringsregeling om verschillende partijen te stimuleren om gezamenlijk tot nieuwe activiteiten te komen die bijdragen aan een leven lang ontwikkelen.

Daarnaast zijn er 4 projecten in afwachting van besluitvorming van het NPG. Deze projecten richten zich qua activiteiten op de drie bovengenoemde actielijnen onder Wendbare Arbeidsmarkt uit het uitvoeringsprogramma Groningen@Work.

In maart 2021 is de provinciale **Scholings- en stageregeling** opengesteld. Het doel van de scholingsregeling was het vergroten van het kennisniveau en weerbaarheid van werknemers, medewerkers en eigenaren van Groningse ondernemingen, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De stageregeling heeft de organisaties gestimuleerd stageplaatsen beschikbaar te stellen voor studenten van een geaccrediteerde PRO, VSO, MBO, HBO of WO-opleiding tijdens de coronacrisis en de herstelfase daarna. De regelingen zijn zeer succesvol geweest. In totaal hebben 122 organisaties geïnvesteerd in 160 scholingsactiviteiten. Dit kunnen bijvoorbeeld opleidingen, trainingen, seminars of cursussen zijn, gevolgd door ondernemers en hun medewerkers. En maar liefst 170 noordelijke bedrijven, kennisinstellingen en organisaties hebben gebruik gemaakt van de subsidie Stageplaatsen Groningen. Met deze subsidie hebben zij ruim 250 veilige stageplaatsen aangeboden aan studenten van het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, mbo, hbo en wo. In de gemeenten Groningen, Midden-Groningen en Eemsdelta werden de meeste stages gerealiseerd. In circa 90% van de gevallen ging het om stages van meer dan 400 uur.

Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Wij geven hier onder andere invulling aan door het faciliteren van diverse (lopende en nieuwe) RIF-projecten (**Rijksprogramma Regionaal Investeringsfonds MBO**), publiek-private samenwerkingen binnen het MBO onderwijs. Het afgelopen jaar zijn er twee nieuwe projecten gestart met ondersteuning van de provincie Groningen:

- **RIF Vitaliteit.** Vitaliteit wordt een belangrijke spil, mede ook om mensen duurzaam inzetbaar te laten zijn op de arbeidsmarkt. Werknemers zullen immers langer moeten doorwerken. Via de Vitaliteitscampus (Alfa college) wordt tevens bijgedragen aan de maatschappelijke opgave om de vitaliteit van burgers en beroepsbevolking in het Noorden te vergroten, toe te gaan naar een vitale leefstijl en de benodigde kennis en competenties van studenten en werknemers hiervoor te ontwikkelen. Door studenten te laten werken

met praktijkopdrachten ism bedrijfsleven wordt tot slot ook een belangrijke bijdrage geleverd om de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven te verbeteren.

- **RIF Gateway to Hospitality.** De vrijetijdssector staat voor grote uitdagingen, zeker ook in de provincie Groningen. Een uitdaging is bijvoorbeeld een verwachte flinke groei van het aantal inkomende toeristen in Nederland tot aan 2030. Daarnaast heeft werken in de gastvrijheidssector een slecht imago, wat effect heeft op de populariteit van de opleidingen in deze sector. Tot slot de coronacrisis die een grote impact heeft op de vrijetijdssector. Met het programma Gateway to Hospitality wordt ingezet op een herstel van de vrijetijdseconomie in Groningen

Ook noemen we in het kader van het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt nog het project **Toekomstbestendig Technisch Vakmanschap**. In dit project werkt het onderwijs (Alfa College) en het bedrijfsleven samen aan onder andere de ontwikkeling van een MBO-4 opleiding voor de installatietechniek en aan duurzame plaatsing van jongeren op de arbeidsmarkt in de provincies Groningen en Drenthe.

Vergroten kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Wij geven hier invulling aan door onder andere het faciliteren/financieren van de volgende projecten:

- **Talent naar werk:** voorschakeltraject voor uitkeringsgerechtigde statushouders. 24 Deelnemers hebben hun VCA-diploma behaald en 9 zijn inmiddels aan het werk. Er volgt nog een cursus VCA voor de overige 13 deelnemers.
- **Regiodeal Oost-Groningen:** Er zijn inmiddels meerdere projecten gefinancierd vanuit de Regiodeal Oost-Groningen, waaronder het project **Innovatiehub Oost-Groningen (IHOG)**. IHOG is een samenwerkingsverband tussen de bedrijven Avebe, HempFlax en Nedmag. Samen met onderzoekers en studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool werken zij aan nieuwe toepassingen van lokale producten: aardappels, hennep en magnesiumzout. Daarnaast is er een subsidie verstrekt voor een project dat zich richt op het opleiden en naar werk begeleiden van een groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt richting de zorg.

Proces inzake actualisatie programma

De huidige programmaperiode loopt van 2019-2023. Verwachting is dat het komende jaar de effecten van de COVID19-pandemie op de economie van Groningen meer duidelijk zullen worden evenals de trends en ontwikkelingen die van invloed zullen zijn in een volgende periode.

Om hiervoor tijdig de visie en strategie te ontwikkelen en de balans op te maken van de impact van de pandemie en de relevante trends en ontwikkelingen, zal in 2022 gestart worden met het evalueren van het huidige programma, gevolgd door een analyse van de interne en externe omgeving die van invloed is op het programma Groningen@Work. De evaluatie en de analyse vormen de bouwstenen op basis waarvan we met u en de stakeholders een proces zullen doorlopen om samen te komen tot een breed gedragen en doeltreffende volgende kadernota voor de periode vanaf 2023.

7. Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.